

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

نوع سند : آیین نامه	تاریخ تصویب : 1396
تعداد صفحات : 14	تاریخ ویرایش (بروز رسانی) : -
تهیه کننده :	اداره انتشارات دانشگاه
مراجع بررسی کننده :	هیات رئیسه - شورای انتشارات دانشگاه
تایید کننده :	معاونت پژوهش و فناوری
مسئول بروز رسانی :	رئیس انتشارات دانشگاه

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

دانشگاه بیرجند به منظور بهبود روند چاپ و نشر کتاب های درسی و کمک درسی دانشگاهی و سایر انتشارات دانشگاهی و در راستای دستیابی به اهداف عالی علمی - پژوهشی و به منظور گسترش مرزهای دانش، آیین نامه پذیرش و نشر کتاب را به شرح زیر به اجرا می گذارد :

فصل اول : تعاریف

الف) انتشارات دانشگاه عبارت است از کلیه ی آثاری که با تصویب شورای انتشارات دانشگاه ، به شکل های مختلف منتشر شود و روی جلد آنها نشانه ی دانشگاه بیرجند ، و فروست (شماره ترتیب) و عبارت "انتشارات دانشگاه بیرجند" قید شده باشد .

ب) منظور از شورا در این آیین نامه ، شورای انتشارات دانشگاه طبق ماده 3 می باشد .

پ) منظور از " اثر " هرگونه تالیف ، تصنیف ، ترجمه ، تنظیم ، تصحیح متون و همچنین هرگونه پژوهشی است که قابل چاپ و نشر باشد .

ت) تالیف : ساماندهی مجموعه ای از داده های علمی و نظریات پذیرفته شده بر اساس تحلیل یا ترکیب مبتکرانه که معمولاً با نقد یا نتیجه گیری همراه است ؛

ث) تصنیف : تدوین مجموعه ای که حداقل 20درصد آن را دیدگاه های جدید و نوآوری های علمی نویسنده نویسندگان تشکیل دهد و با تحلیل یا نقد دیدگاه های دیگران در یک موضوع مشخص همراه باشد ؛ اگر چه قبلاً آن ها را در مقاله های خود منتشر کرده باشد ؛

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

ج 9 گردآوری ، تدوین ، تنظیم ، به کوشش: معمولا به جای یکدیگر به کار برده می شوند و می توان برای هر چهار مورد ، تعریف زیر را به کار برد : پدید آوردن اثری که محتوای آن از جمع آوری و تنظیم مطالب ، آثار اشخاص یا منابع دیگر حاصل شده باشد .

چ (ترجمه : پدید آوردن اثری که محتوای آن از اثری که قبلا به زبان دیگری منتشر شده است برگرفته شده باشد.

ح (نگارش (بازنویسی) پدید آوردن اثری که محتوای آن از آثار دیگر برگرفته شده باشد ، اما زبان اثر و شیوه ارائه محتوا از شخص نگارنده باشد .

خ (تصحیح انتقادی : گردآوری نسخه های خطی معتبر موجود از یک اثر و مقایسه و مقابله ی آنها با یکدیگر و ارائه یک متن صحیح از آن میان با ذکر مقدمه و فهرس و توضیحات و حواشی لازم .

د (کتاب های درسی : کتاب هایی که در رشته های مختلف دانشگاهی تدریس می شوند و بخش عمده ای از سرفصل مصوب آن درس را می پوشانند .

ذ (کتاب های کمک درسی : کتاب هایی هستند که مدرسان یا دانشجویان را در رشته های مختلف دانشگاهی یاری می دهند .

ر (صاحب اثر : شخص (یا اشخاص) حقیقی و حقوقی که اثر را به یکی از شکل های ذکر شده در بند پ فصل اول ، به شورای انتشارات ارائه نماید و حقوق معنوی و مادی اثر متعلق به او باشد .

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

ز) حقوق صاحب اثر : کلیه نسخ اثر (بجز 50 نسخه جهت مصارف تبلیغی و اهدا) طبق قرارداد ، به عنوان حقوق صاحب اثر از طرف دانشگاه به وی واگذار می گردد .

ژ) قرارداد : سندی است که برای چاپ اثر بین دانشگاه و صاحب اثر تنظیم و مبادله می شود و در آن مواردی چون شیوه و مقطع زمانی تحویل اثر ، تعداد صفحه ، شمارگان و ضوابط چاپ و انتشار ، مشخص می گردد .

س) خرید دائمی اثر : واگذاری تمام حقوق مادی صاحب اثر برای همیشه و در تمام چاپ ها به انتشارات دانشگاه طبق قرارداد منعقد فیما بین .

ش) خرید موقت اثر : واگذاری تمام حقوق مادی صاحب اثر برای مدت و شمارگان معین و نوبت چاپ محدود به دانشگاه برابر قرارداد منعقد بین صاحب اثر و دانشگاه .

ص) ارزیابی : ارزشیابی آثار ارائه شده به انتشارات دانشگاه برای یافتن نقص و کمبودها و تعیین ارزش و نوع ویرایش مورد نیاز اثر ، همچنین مشاوره در انتخاب ویراستار و سایر ویژگیهای چاپ و نشر .

ض) ویرایش علمی : انجام هرگونه اصلاح علمی شامل : بررسی موضوعی و تخصصی محتوای اثر ، مقابله متن با اصل ، رفع اشکالات و ابهامات ، تحقیق در صحت یا سقم آن و بررسی منابع و مأخذ متن .

ط) ویرایش ادبی : انجام هرگونه اصلاح شامل اصلاحات دستوری و سبکی متن ، نشانه گذاری ، رسم الخط ، یکدست کردن پانویس ها ، ارجاعات ، نمودارها ، جدول ها ، فهرست ها ، تصاویر و مانند آن ، بازبینی واژه نامه در صورت ضرورت و صفحه آرایی .

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

ظ (صفحه : قسمتی از اثر با قطع وزیری که حدود 300 کلمه را شامل شود. در آثاری که دارای فرمول و شکل های متعددی باشد نوع صفحه حسب مورد به تشخیص شورای دانشگاه تعیین می شود .

فصل دوم : هدف ها و فعالیت ها

ماده 1- هدف های کلی شورای انتشارات دانشگاه بیرجند عبارت است از :

الف (نشر آثار علمی و ارزنده ی اعضای هیات علمی دانشگاه ، اعم از متون درسی و کمک درسی ؛

ب) نشر ترجمه ی آثار معتبر و ارزنده ی علمی و ترجمه ی منبع درسی مصوب ، مشروط به تازگی اثر ؛

پ) نشر آثار و پژوهش های بدیع علمی در همه ی رشته ها و به همه ی زبان ها ؛

ت) نشر متون قدیمی معتبر و ممتاز که تصحیح انتقادی شده باشد ؛

ث) نشر نسخه های خطی منحصر به فرد و ارزشمند مربوط به معارف اسلامی و تمدن و فرهنگ ایرانی ، با مقدمه ی انتقادی و تحقیقی لازم ؛

ج) چاپ و نشر آثار مرجع (لغت نامه ها ، مجموعه اطلاعات علمی ، فهرست ها ، کتاب شناسی ها ، اطلس ها ، استاد و ...) ؛

چ) نشر مجلات مصوب دانشگاه ؛

فصل سوم : تشکیلات انتشارات

ماده 2- تشکیلات انتشارات دانشگاه به صورت زیر می باشد :

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

الف (شورای انتشارات دانشگاه

ب (کمیته های تخصصی انتشارات

پ (اداره ی نشر و توزیع آثار علمی

ماده 3 - شورای انتشارات دانشگاه از اعضای زیر تشکیل می شود :

الف (معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه به عنوان رئیس شورا

ب (مدیر مسئول انتشارات دانشگاه به عنوان دبیر شورا

پ (رئیس کتابخانه ی مرکزی دانشگاه

ت (اعضای حقیقی : پنج نفر از اعضای هیات علمی علاقه مند و آشنا به مسائل نشر ، تالیف ، ترجمه و پژوهش که به پیشنهاد معاون پژوهش و فناوری و با تایید و حکم ریاست دانشگاه به مدت دو سال به عضویت شورا در خواهند آمد . عضویت مجدد آن ها نیز بلامانع است .

تبصره 1 : شورای انتشارات دانشگاه عالی ترین مرجع تصمیم گیری در مورد آثار است .

تبصره 2 : جلسات شورای انتشارات دانشگاه ، حداقل ماهانه یک بار تشکیل می شود . رسمیت جلسه با حضور حداقل 5 نفر انجام می گیرد و در صورت لزوم مصوبات شورا با همین تعداد رای موافق ثقابل اجرا است .

تبصره 3 : غیبت غیر موجه هر یک از اعضای شورا بیش از سه مرتبه در سال ، به معنای استعفا تلقی شده و مراتب توسط دبیر شورا به ریاست دانشگاه اطلاع داده می شود تا جایگزینی مناسب صورت گیرد .

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

تبصره 4 : حق جلسه اعضای حقیقی شورا و کمیته های تخصصی ، بنا به گزارش رئیس شورای انتشارات دانشگاه ، پرداخت خواهد شد .

ماده 4 - شورا در تصمیم گیری های خود ، حسب مورد ، نظر کمیته های تخصصی مرکب از اعضای هیات علمی دانشگاه بیرجند را اخذ و لحاظ می کند .

تبصره 1 : شورا از ارزشیابان واجد صلاحیت دانشگاه بیرجند و یا سایر مراکز علمی برای ارزیابی آثار ارسالی استفاده خواهد نمود . نتیجه ارزشیابی برای تصویب نهایی به شورا عرضه خواهد شد .

تبصره 2 : رئیس شورا می تواند در مواردی که کتابی خاص برای چاپ ارائه می گردد ، افراد دیگری را نیز برای بررسی و اظهار نظر دعوت کند . این افراد در شورا تنها مشورتی ارائه نموده و حق رای نخواهند داشت .

تبصره 3 : شورا می تواند در صورت صلاحدید و تصویب اکثریت اعضا ، از نظر مشورتی شخصیت های علمی ، فرهنگی ، ادبی ، فنی و هنری خارج از دانشگاه نیز به صورت حضوری یا غیر حضوری بهره مند شود .

ماده 5 - حدود وظایف و اختیارات شورا به شرح زیر است :

الف) تعیین سیاست ها ، خط مشی ها و اولویت های نشر دانشگاه در چهارچوب هدف های تصریح شده در ماده (1) این آیین نامه ؛

ب) تنظیم و تصویب و اصلاح آیین نامه انتشارات ؛

پ) بررسی و ارزیابی نظر داوران و کمیته های تخصصی و اظهار نهایی در مورد نشر آثار پیشنهادی ؛

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

- ت) تعیین میزان حق الزحمه ارزیابان مشخص شده از سوی شورا در چارچوب آیین نامه انتشارات ؛
- ث) تصمیم گیری درباره قیمت گذاری و تخفیف بهای آثار منتشر شده ، قالب نشر (کتاب گزارش علمی ، جزوه درسی ، چاپی یا الکترونیکی) ، قطع شمارگان آنها ؛
- ج) تصمیم گیری درخصوص تجدید چاپ آثار منتشر شده توسط دانشگاه در طول مدت قرارداد یا پس از آن؛
- چ) تصمیم گیری درباره چگونگی مبادله و اهدای آثار منتشر شده با دیگر مراکز علمی و فرهنگی ؛
- ح) نظارت و ارزیابی عملکرد کمیته های تخصصی، اداره نشر و ارائه پیشنهادهای لازم به مراجع ذیربط دانشگاه؛
- خ) پیشنهاد تجدید نظر در این آیین نامه و نیز اصلاح آیین نامه های اجرایی انتشارات در صورت نیاز ؛
- تبصره 1 : هرگاه کتاب ها و گزارش های پژوهشی از سوی مؤلفان و پژوهشگران (اعم از دانشگاهی و غیر دانشگاهی) برای نشر به شورای انتشارات دانشگاه عرضه شود شورا با رعایت ماده 4 به این آثار رسیدگی خواهد کرد .
- تبصره 2 : شورا کتاب ها و نشریات مرجع و راهنما را با رعایت ماده 4 مورد بررسی قرار خواهد داد.
- تبصره 3 : شورا می تواند در موارد ضروری ، تهیه برخی کتب خاص منطبق با ماده 1 را به متخصصان مربوط سفارش دهد .

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

فصل چهارم : پذیرش و نشر کتاب

ماده 6 – شورای انتشارات دانشگاه هر نوع اثر تحقیقی و علمی تعریف شده در فصل اول را در زمینه های مختلف علمی ، فرهنگی و معارف ، به قلم اعضای هیات علمی دانشگاه بیرجند (رسمی ، پیمانی و طرح سربازی) ، کارشناسان آموزشی و کارشناسان ارشد آموزشی و همچنین اعضای هیئت علمی سایر دانشگاه ها ، حوزه های علمیه و مراکز و مؤسسات علمی و پژوهشی و یا از طرف سایر دانشمندان و محققان ، با رعایت مفاد این آیین نامه برای چاپ و نشر می پذیرد .

تبصره 1 : در صورت محدود بودن امکانات و تساوی ارزش و اهمیت اثر ، حق تقدم با آثار اعضای هیات علمی دانشگاه بیرجند خواهد بود .

تبصره 2 : شورای انتشارات می تواند آثاری را که پیش از این توسط ناشر دیگری چاپ شده و به دلیل استقبال اهل مطالعه ، نسخه های آن نایاب شده است ، با پیشنهاد صاحب اثر و موافقت کتبی ناشر قبلی با رعایت مفاد این آیین نامه در سلسله انتشارات دانشگاه تجدید چاپ و منتشر کند .

ماده 7 – صاحبان آثاری که مایل باشند اثر خود را در سلسله انتشارات دانشگاه بیرجند به چاپ برسانند ، باید چهار نسخه کامل تایپی از آن را طبق ضوابط انتشارات دانشگاه تهیه و سه نسخه را از طریق گروه آموزشی و مسئول امور پژوهشی دانشکده به مدیر مسئول انتشارات دانشگاه تسلیم کنند و نسخه دیگر را برای موارد ضروری نزد خود نگه دارند .

تبصره 1 : فرم شناسنامه کتاب باید توسط صاحب اثر تکمیل و به انضمام اثر به گروه آموزشی ارائه گردد .

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

تبصره 2: گروه آموزشی طبق مقررات مندرج در آیین نامه انتشارات دانشگاه حداکثر طی مدت 30 روز ضمن تاکید و یا رد اثر ارائه شده، نظرات خود را در قالب فرم های مربوط از طریق مسئول امور پژوهشی دانشکده به مدیر مسئول انتشارات دانشگاه منعکس می نماید.

تبصره 3: در خصوص کتاب های ترجمه ای، ارسال نسخه ای از کتاب به زبان اصلی همراه با متن ترجمه شده ضروری است.

ماده 8 - تمام آثاری که برای چاپ و یا تجدید چاپ به همراه شناسنامه اثر از طریق مسئولین پژوهشی دانشکده ها به انتشارات دانشگاه تحویل شده و شرایط عمومی ارزیابی را دارا میباشند، برای ارزیابی به داور های منتخب ارجاع می گردند. در نهایت نظر داوران برای تصمیم گیری نهایی در کمیته های تخصصی انتشارات بررسی می شود.

تبصره 1: هر اثر برای سه داور در داخل و خارج دانشگاه ارسال می شود. حداقل دو داور باید از خارج دانشگاه باشند.

ماده 9 - نتیجه ی ارزیابی داوران توسط مدیر مسئول انتشارات بررسی و چنانچه کیفیت علمی اثر توسط داوران رد نشده باشد (میانگین داوران کم تر از 50 درصد سقف، مطابق آیین نامه امتیاز دهی، نباشد)، برای ارزیابی تخصصی تر به کمیته تخصصی ارجاع می گردد.

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

تبصره 1 : کمیته های تخصصی انتشارات متشکل از مسئول امور پژوهشی دانشکده مربوط به عنوان رئیس ، یک نفر نماینده از شورای انتشارات دانشگاه ، مدیر گروه مربوط و دو نفر متخصص در زمینه اثر مورد نظر می باشد .

تبصره 2 : متخصصان مورد نظر با هماهنگی مدیر گروه آموزشی و مسئول امور پژوهشی دانشکده مربوط ، همزمان با ارسال اثر جهت بررسی در کمیته مزبور ، پیشنهاد می شوند و با ابلاغ کتبی مدیر مسئول انتشارات دانشگاه جهت شرکت در جلسات ، از آنان دعوت به عمل خواهد آمد .

تبصره 3 : نتایج ارزیابی توسط رئیس کمیته به مدیر مسئول انتشارات جهت اقدامات بعدی ارائه می شود .

تبصره 4 : شورای انتشارات نتیجه بررسی و اظهار نظر خود را حداکثر طی دو ماه به صاحب اثر اعلام می نماید و در صورتی که چاپ و نشر آن تصویب شده باشد نسبت به عقد قرارداد چاپ اقدام خواهد کرد (فلوچارت مراحل فوق الذکر پیوست آیین نامه می باشد) .

تبصره 5 : شورای انتشارات مجاز است چنانچه اثر نیاز به ویرایش علمی و ادبی داشته باشد با اطلاع صاحب اثر و مطابق با شیوه نامه مصوب شورا ویراستارانی را پیشنهاد نماید .

تبصره 6 : تصمیم درباره شیوه چاپ ، نوع حروف ، نوع تصاویر ، قطع کتاب ، جلد و شمارگان چاپ با شورای انتشارات دانشگاه است .

تبصره 7 : شورای انتشارات دانشگاه در خصوص نحوه حمایت یا مشارکت مالی در چاپ کتب مصوب و در قالب قرارداد چاپ با سرمایه انتشارات (به ضمیمه این آیین نامه) ، تصمیم خواهد گرفت .

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

تبصره 8 : در مورد کتاب های ترجمه شده که 7 تا 10 سال قبل از درخواست تجدید چاپ ، توسط شورا به چاپ رسیده است ، برای تجدید چاپ ، باید با تجدید نظر و ترجمه آخرین ویرایش کتاب به زبان اصلی همراه باشد .

تبصره 9 : در صورت تصویب کتاب در شورا ، مجوز چاپ کتاب صادر و پس از ویراستاری علمی و ادبی (در صورت نیاز) جهت چاپ به مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه ارسال خواهد شد .

تبصره 10 : به تمامی آثاری که در انتشارات دانشگاه به چاپ می رسند ، یک شماره سلسله انتشارات (فروست) و در صورت تجدید چاپ ، یک شماره نوبت چاپ اختصاص خواهد یافت .

ماده 10 - صاحب اثر همزمان با ارائه اثر تعهد می نماید که تا زمان اعلام نتیجه قبول یا رد اثر برای چاپ از سوی انتشارات دانشگاه بیرجند ، اثر خود را به ناشر دیگری ارائه ندهد .

تبصره 1 : پس از قبوا اثر برای چاپ و نشر ، قرارداد چاپ بین صاحب اثر و مدیر مسئول انتشارات یا نماینده وی تنظیم خواهد شد .

ماده 11 - شورای انتشارات دانشگاه می تواند از طریق مشارکت با صاحبان اثر یا مؤسسات و ناشران داخلی و یا خارجی و بر اساس قراردادی که با آنها منعقد خواهد کرد ، اثری را منتشر نماید . در چنین مواردی باید در روی جلد کتاب ، مشخصات انتشارات دانشگاه بیرجند و نیز در صفحه شناسنامه کتاب ، جمله " با همکاری ... " قید شود .

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

ماده 12- حق الزحمه داوری کتاب به شرح جدول ذیل می باشد که از اعتبارات حوزه پژوهشی پرداخت می

گردد :

رتبه داور	حق الزحمه (ریال)
استاد	2 5 میلیون
دانشیار	2 میلیون
استادیار	1 5 میلیون

تبصره 1: داور کتاب می بایست حداقل دارای مدرک دکتری یا معادل حوزوی آن با تخصص در زمینه موضوع کتاب باشد .

تبصره 2: مبالغ مندرج در جدول فوق هر ساله ، حداکثر به میزان درصد افزایش حقوق اعضای هیات علمی دانشگاه بیرجند ، افزایش خواهد یافت .

ماده 13 - قیمت پشت جلد کتاب بر اساس مقررات جاری چاپخانه معتبر طرف قرارداد انتشارات دانشگاه ، محاسبه می شود .

فصل پنجم : اداره نشر و توزیع

ماده 14- اداره نشر و توزیع ، مدیریت امور چاپ ، پخش و فروش آثار ارجاعی توسط شورا را به صورت چاپی یا الکترونیکی بر عهده دارد .

" آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند "

تبصره 1: تا قبل از تشکیل اداره نشر و توزیع ، مدیر مسئول انتشارات وظایف آن اداره را بر عهده دارد .

ماده 15 – اداره نشر و توزیع می تواند با تصویب شورای انتشارات دانشگاه نسخه هایی از هر کتاب را به شرح زیر اهدا کند :

الف) حداکثر 20 نسخه از هر کتاب تازه انتشار یافته در اختیار رییس دانشگاه قرار خواهد گرفت تا به شخصیت های علمی اهدا شود .

ب) اداره نشر و توزیع همواره نسخه هایی از هر کتاب تاز انتشار یافته خود را در اختیار روابط عمومی دانشگاه قرار خواهد داد تا با نظر رئیس دانشگاه و همکاری کتابخانه مرکزی ، به کتابخانه های معتبر از قبیل : کتابخانه های ملی و مجلس شورای اسلامی اهدا شود .

پ) حداکثر تعداد 20 نسخه به دانشگاه ها و دانشکده های مرتبط با موضوع کتاب ، مؤسسات علمی – پژوهشی – فرهنگی ، مراکز نشر ، اعضای هیات علمی و متخصصان مرتبط با نظر صاحب اثر اهدا خواهد شد.

ت) در کتاب های اهدایی عبارت « اهدایی دانشگاه بیرجند » درج خواهد شد .

ماده 16 – آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند در 16 ماده و 30 تبصره تدوین و مورد بازنگری قرار گرفت و به همراه قرارداد چاپ با سرمایه انتشارات (ضمیمه آیین نامه) در جلسات مورخ 95|10|26 و 95|11|20 شورای انتشارات دانشگاه و سپس در جلسه مورخ 1396|2|2 هیات رئیسه به تصویب نهایی رسید و از تاریخ فوق لازم الاجرا خواهد .